

Indhold

Værtspakke	2
Værtspakken indeholder	2
Fortæl om økologi	3
Jeres personlige historie	3
Bliv klar til Øko-dag	5
1. Annoncering	6
2. Kontakt hjælpere til Øko-dag	7
3. Opsætning af plakater	7
4. Find område til naturstriben	7
5. Kontakt til naboer, politi og hjemmeværn	8
6. Aftal smagsprøver og merchandise med dit mejeri	8
7. Test af køler til smagsprøver	9
8. Slagplan for Øko-dag	9
9. Område til parkering og opsætning af P-skilte	9
10. Pløje rækker til naturstriber og isætning af pløkker	10
11. Info-, toilet- og naturstribeskilte sættes op	11
Aktiviteter på Øko-dag	12
1. Opsætning af velkomstbanner	12
2. Klargøring af smagsprøver og evt. salg af mad og drikke	12
3. Øko-skilte til køerne	12
4. Uddeling af "I LOVE ØKO"-armbånd og tatoveringer	13
5. Traktor-fremvisning/prøvning	13
6. Et halmhop	14
7. Rundvisning på gården/fremvisning af stald	14
8. Såning af naturstriber	14
Til vi ses igen	15

Værtspakke

Øko-dag vokser! I 2010 havde vi 78.000 besøgende landet over. Vi forventer endnu flere i 2011, for danskerne bliver heldigvis mere og mere glade for økologi.

I det følgende gennemgår vi forberedelserne til dagen. Har du været vært før, har du naturligvis været det hele igennem - men vi håber alligevel, at der er en idé eller to, du kan bruge.

Et afgørende redskab til at gennemføre Øko-dag er værtspakken. Den modtager hver Øko-vært i uge 13. Den er tænkt som en hjælpende hånd til nogle af de praktiske ting, som gør Øko-dag til en succes både for gæster, værter, mejerier og økologi.

Værtspakken indeholder

- Plakater til butikker
- Navneskilte til bedriftens medarbejdere
- Naturstribepakke med frø, pløkker, skilte osv. (Hvis I har valgt dette)
- Vejskilte
- P-skilte
- Toiletskilte
- Info-skilte om økologi, der skal hænge rundt på gården
- Velkomstbanner
- Økologiskilte til køerne (det røde Ø med en snor i)
- Stofarmbånd til børnene
- Børnemateriale med Hugo og Asta
- I love Øko tatoveringer til børnene

Fortæl om økologi

Selvom det hedder Øko-dag, er det vigtigt at understrege overfor gæsterne, at de er på besøg på en økologisk gård og at køerne – naturligvis - er økologiske. Bare det, at de er ude på en gård, er en stor oplevelse. Så er der risiko for, at de ikke fanger budskaberne om økologi. Mange forbrugere ved desuden ikke præcis, hvad økologi er.

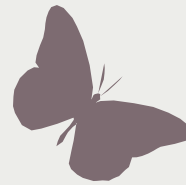
Brug derfor chancen til at fortælle gæsterne en masse om økologi.

Jeres personlige historie

Den vigtigste information til Øko-dag er den, der kommer direkte fra jeres mund – altså det, I og jeres hjælpere fortæller til gæsterne. Fortæl, hvorfor I lige præcis har valgt økologi og hvad, det betyder for Jer. Måske er det derfor en idé på forhånd at formulere dette og evt. skrive det ned, både til eget brug og på plakater, som gæsterne kan læse.

Det kan være svært at nå at få talt med alle gæster. Derfor foreslår vi, at I og jeres hjælpere på dagen tilbyder "guidedede rundvisninger" rundt på bedriften med jævne mellemrum. På den måde får I "taletid" og en hel gruppe gæster får jeres budskaber og historie på én gang.

Her er nogle formuleringer, I måske kan bruge på dagen:

Økologiske køer

- Økologiske køer skal på græs fra midten af april til 1. november (mere end halvdelen af året)
- Øko-køer kommer på græs og lever længere
- Økologisk landbrug må ikke bruge sprøjtemidler og kunstgødning. Det giver en mangfoldig natur. Der er i gennemsnit 30% flere vilde plante- og dyrearter på økologisk dyrkede arealer.

66 danske og udenlandske videnskabelige undersøgelser viser, at økologisk drift har en positiv effekt på naturen. Undersøgelserne viser blandt andet at:

- Da godset Oremandsgaard på Sjælland blev lagt om til økologi, steg blomstringen hos de vilde planter mellem markerne med 70 procent
- I levende hegn i Danmark er der i gennemsnit 40 forskellige plantearter. I hegn mellem ikke-økologiske marker er der kun 22 arter (sandet jord)
- På økologiske majsmarker i Canada er der blevet talt 2,6 gange flere fugle end på andre majsmarker i området
- Tyske undersøgelser viser, at der er flere bier og flere bi-arter, hvor der ikke sprøjtes med pesticider
- Der er talt over dobbelt så mange flagermus over økologiske marker som over andre marker
- Der er flere sommerfugle på og omkring økologisk dyrkede marker, end der er på andre landbrugsarealer. Det fandt to svenske forskere fra universitetet i Lund ud af i en undersøgelse, de offentliggjorde i 2006

Se mere på www.okologi.dk

Bliv klar til Øko-dag

Der er mange opgaver, der skal ordnes, før I er klar til Økodag. Derfor har vi lavet en kalender med forslag til hvordan, I når det hele. Kalenderen kan f.eks. hænges op på køleskabet.

APRIL 2011

M 4 **Egen annoncering påbegyndes** 14

T 5 **Kontakt hjælpere til Øko-dag**

O 6 **Opsætning af plakater i lokalområdet**

T 7 **Aftal smagsprøver og merchandise med dit mejeri**

F 8 **Kontakt naboer, politi og hjemmeværnet**

L 9 **Find område til naturstriber**

S 10

M 11 15

T 12 **Testning af køler til smagsprøver**

O 13 **Slagplan for Øko-dag**

T 14 **Område til parkering afmærkes og p-skilte sættes op**

F 15

L 16 **Info-, toilet-, og naturstribeskilte sættes op
Pløje rækker til naturstriber + sæt pløkker i**

S 17 **ØKO-DAG! Velkomstbanneret sættes op
Klargøring af smagsprøver og salg af mad og drikke
Øko-skilte hænges om halsen på køerne**

**Uddeling af "I Love Øko" armbånd, Traktor fremvisning/prøvning,
Rundvisning på gården/fremvisning af stald**

1. Annoncering (cirka to uger før Øko-dag)

Da I tilmeldte jeres bedrift til Øko-dag, havde I mulighed for at vælge, om I selv ville stå for annoncering i lokalaviser o.l. eller om I gerne vil have, at Økologisk Landsforening gør det for jer.

Der er altså to muligheder:

Økologisk Landsforening annoncerer for jer: Hvis I har bedt om hjælp til annoncering, skal I ikke foretage jer mere. Har I oplyst en specifik avis, vil vi forsøge at efterkomme jeres ønske og kontakte den. I modtager et brev i slutningen af marts, som fortæller, hvor og hvornår, annoncen kommer i avisen.

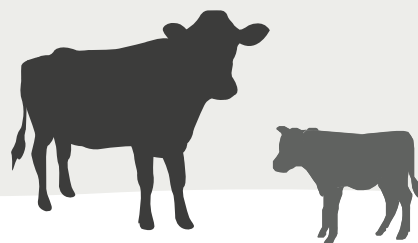
Vi annoncerer selv: Økologisk Landsforening har forsøgt at gøre det så let for jer som muligt, at annoncere selv. I kan derfor hente en såkaldt annonce-skabelon i PDF-format på www.okodag.dk under menuen: værter. I kan desværre ikke selv ændre i disse annoncer. I videresender annoncen i PDF-format til jeres lokalavis, sammen med jeres navn, adresse og kontaktoplysninger. Gør gerne opmærksom på, at I er klar til at svare på evt. spørgsmål i forbindelse med annoncen. Avisen vil da rette den til, så jeres adresse m.v. kommer med.

Det er muligt at få op til 1000 kroner refunderet til dækning af udgifter til annoncering i en lokal avis eller radio. Send blot en kopi af regningen, dit kontonummer og en kopi af annoncen til denne adresse:

Økologisk Landsforening
Silkeborgvej 260
8200 Åbyhøj
Att. Anna Lund

Refundering kan kun ske, hvis I indsender annoncen senest den fredag den 13. maj 2011.

Selvom I har valgt, at Økologisk Landsforening skal annoncere for jer, kan det godt være, at I alligevel sidder med en idé til en lokalradio eller avis, hvor I gerne vil reklamere. Hvis det er tilfældet, er I meget velkomne til selv at sende annoncer til dem. I så fald bruger I bare fremgangsmåden for "Vi annoncerer selv". Det bliver dog for egen regning.

2. Kontakt hjælpere til Øko-dag (to uger før Øko-dag)

Antallet af gæster, der besøger værterne på Øko-dag er meget forskelligt. Men uanset hvor mange, der kommer, er det vigtigt, at der er hænder nok til at varetage de mange opgaver. Husk at Øko-dag også skal være en dag, hvor I som værter nyder de besøgende og synet af jeres glade køer.

Derfor kan det anbefales, at I beder familiemedlemmer, venner, naboer og ansatte om at give et nap med på dagen. Det kan f.eks. være til at stå for parkering, lave rundvisning på gården, uddele smagsprøver eller sælge produkter. Hvis I inviterer hjælpere, som ikke kender til Øko-dag, kan I anbefale dem at kigge forbi www.økodag.dk eller tage et kig i jeres værtsmappe. I kan også sende deres e-mailadresse til Signe fra Økologisk Landsforening på sts@okologi.dk, så sender vi en værtsmappe til dem.

3. Opsætning af plakater (to uger før Øko-dag)

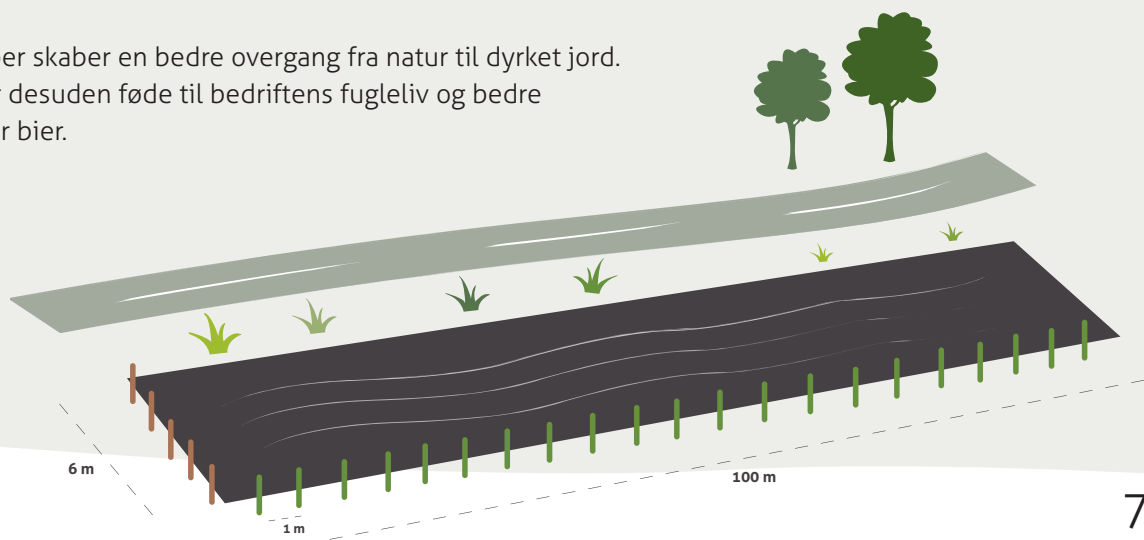
I værtpakken får I en stak plakater, som I kan sætte op for eksempel i sportshaller, biblioteker, den lokale skole eller supermarked. Her er et felt, hvor I kan skrive jeres eget navn og adresse.

4. Find område til naturstriben (to uger før Øko-dag)

Naturstriber er en ny aktivitet, som Økologisk Landsforening i år foreslår til Øko-dag. I skulle gerne allerede på nuværende tidspunkt have fået et brev og en folder, hvor ideen med naturstriber forklares i detaljer.

Naturstriber kan for eksempel være 6 x 100 meter og kan anlægges ved skæve markkanter i solsiden eller langs en vej, som de besøgende kommer ad. Placeringen må ikke være for langt væk fra resten af aktiviteterne på Øko-dag. Desuden skal I huske, at striberne skal pløjes dagen før Øko-dag. På selve dagen inviteres gæsterne til at hjælpe med at så naturstriben til.

Naturstriber skaber en bedre overgang fra natur til dyrket jord. De skaber desuden føde til bedriftens fugleliv og bedre forhold for bier.

5. Kontakt til naboer, politi og hjemmeværn (to uger før Øko-dag)

Hvis I forventer et stort antal gæster på jeres bedrift, kan det være en god ide at ringe til politi og de nærmeste naboer og give dem besked. På den måde bliver de ikke overraskede, når det vælter ind med biler om formiddagen den 17. april.

De gårde, der ligger i nærheden af store byer, får ofte rigtig mange besøgende. Hvis du tror, at det bliver tilfældet på jeres bedrift, kan det være en god ide at tage fat i hjemmeværnet. De kan hjælpe dig med at koordinere trafik og parkering. Du kan finde din nærmeste hjemmевærnsforening på internetadressen: www.hjv.dk.

6. Aftal smagsprøver og merchandise med dit mejeri (to uger før Øko-dag)

I år er det jeres mejeri, der står for at levere smagsprøver og merchandise (f.eks. t-shirts eller kasketter). Økologisk Landsforening står for navneskilte. Det er derfor en god ide at tage kontakt til jeres mejeri i god tid og fortælle, hvor mange hjælpere, I har på dagen. I samme omgang kan I bede om en liste over butikker, som forhandler de smagsprøver, som I får at dele ud til de besøgende. Når gæsterne har smagt produkterne, vil de ofte gerne vide, hvor de kan købe dem.

Mange gæster vil gerne købe økologisk mad eller drikkevarer i løbet af dagen. Hvis I har mulighed for det, er I meget velkomne til at selv at sælge det eller måske kontakte andre, der har lyst til at stå for salget. Mejerierne og Økologisk Landsforening anbefaler, at der er fokus på sunde og – naturligvis økologiske – varer.

Da Øko-dag er en årlig begivenhed, går eventen ind under kategorien: "midlertidig eller lejlighedsvis arrangement" i forhold til Fødevarestyrelsens regler om salg af fødevarer. I må derfor gerne sælge løs!

Læs evt. mere herom på Fødevarestyrelsens hjemmeside:
www.foedevarestyrelsen.dk.

7. Test af køler til smagsprøver (ugen op til Øko-dag)

I ugen op til Øko-dag vil I få tilsendt en køler af det mejeri, som I leverer til. Den er til jeres smagsprøver, som også kommer fra mejeriet. Det er en meget god ide at teste, om køleren virker. Så er den helt klar til at holde jeres økologiske lækkerier på køl på Øko-dag.

Test køleren i ugen op til Øko-dag, og giv straks mejeriet besked, hvis den ikke virker.

8. Slagplan for Øko-dag (ugen op til Øko-dag)

Weekenden før Øko-dag skal I gerne have et overblik over:

- ✓ ... hvem der kommer og giver en hånd med
- ✓ ... hvilke smagsprøver I får
- ✓ ... hvilke aktiviteter I vil lave: naturstriber, rundvisning på gården, traktor-fremvisning, halm-hop osv.
- ✓ ... hvor jeres parkeringsområde er
- ✓ ... hvor gæsterne må og ikke må gå

Når disse ting er på plads, kan I udarbejde en plan for hvem, der skal tage sig af hvad og hvornår i løbet af dagen. På den måde undgår I stress og jag – Øko-dag er en festdag!

9. Område til parkering og opsætning af P-skilte (to dage før Øko-dag)

Parkering er en af de ting, som virkelig kan skabe kaos, hvis ikke den er planlagt og forberedt. Derfor er det vigtigt at gøre sig klart, hvor I vil have besøgende til at parkere og ikke parkere. Parkeringsområderne skal hegnes ind og markeres med de p-skilte, som I får tilsendt i værtspakken.

Hvis I har områder, som ikke må betrædes – som for eksempel nysåede marker – er det en god ide også at markere dem og eventuelt afspærre med plasticbånd.

Vi anbefaler, at I har mindst én person, som er P-ansvarlig, når bilerne begynder at ankomme.

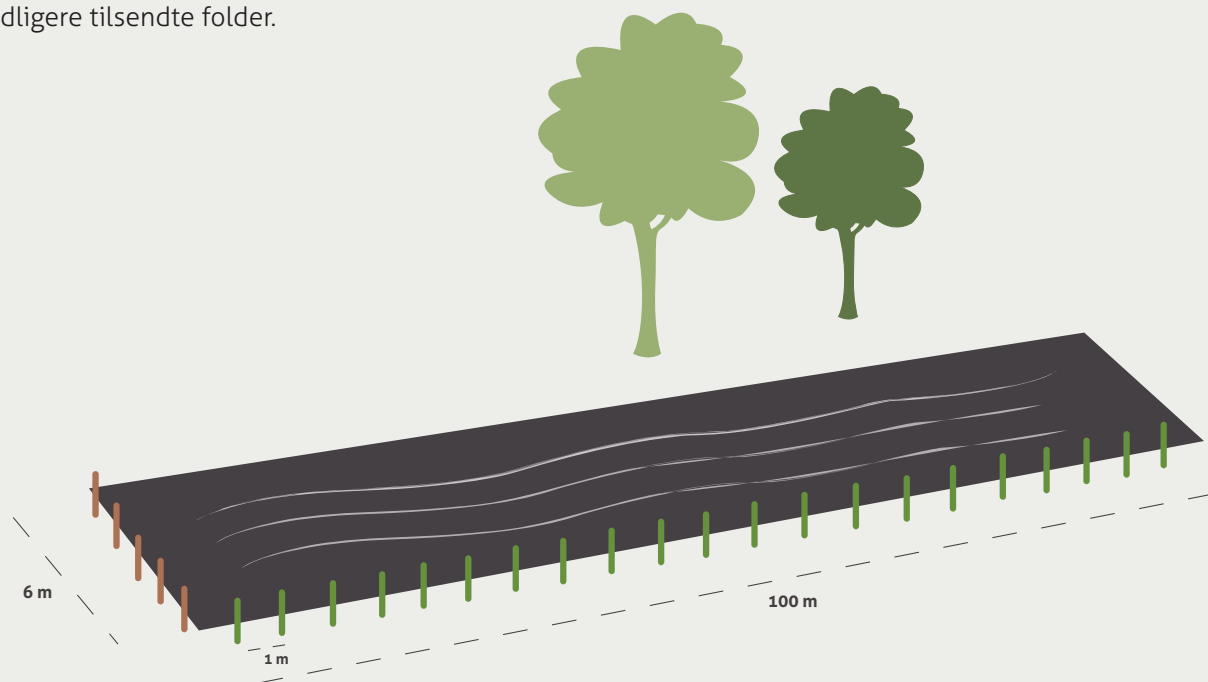

10. Pløje rækker til naturstriber og isætning af pløkker (dagen før Øko-dag)

Hvis I har valgt at anlægge naturstriber, skal den pløjes lige op til Øko-dag. Antallet af rækker, som I laver kan variere fra såmaskine til såmaskine.

Det er vigtigt, at I får sat de medfølgende røde og grønne nummererede pløkker i. De skal sørge for, at gæsternes såning bliver spredt og ikke ligger oveni hinanden. De 100 grønne pløkker skal placeres med en meters mellemrum langs naturstribens lange side. De røde pløkker skal sættes ud for hver række.

Se mere detaljeret beskrivelse i den tidligere tilsendte folder.

11. Info-, toilet-, vej- og naturstribeskilte sættes op (dagen før Øko-dag)

I jeres værtspakke er der fire forskellige former for skilte, som skal hænges op ved og på jeres bedrift. De hjælper de besøgende med at finde rundt og lære dem mere om økologi.

Det er en god ide at sætte skiltene op dagen før, da det giver jer tid til at overveje, hvor I gerne vil have gæsterne til at opholde sig. De forskellige skilte er:

- **Vejskilte:** sættes op lige i nærheden af gården på mindre indfaldsveje. Ofte er det lige det sidste stykke vej, som kan være svært at finde ud af, når man kommer kørende som gæst. I skal selv skaffe pæle, som skiltene kan sidde på.
- **Info-skilte:** fortæller jeres gæster, hvorfor økologi er godt for køer, naturen og miljø. De sættes op på steder, som I ved, at jeres gæster kommer forbi, når de går rundt i løbet af Øko-dag.
- **Toiletskilte:** skal sættes op, så jeres gæster let kan finde frem til toilet(ter).
- **Naturstribeskilte:** skal vise vej fra jeres velkomstbanner og hen til naturstriben. Ved selve naturstriben er der desuden en mindre info-plakat om naturstriber, som også skal sættes op.

Hvis I har nogle særlige aktiviteter, kan det være en god ide at sætte skilte op til dem også. Det kunne for eksempel være en halm-hoppeborg, traktor-fremvisning eller et område, hvor folk kan spise deres mad.

Aktiviteter på Øko-dag

De følgende aktiviteter er ting, som kan gøres på selve Øko-dag (eller dagen før). Rækkefølgen er helt op til jer.

1. Opsætning af velkomstbanner

Velkomstbanneret modtager I i værtspakken, som ankommer i uge 13. På banneret vil der være en præsentation af jer og jeres familie, jeres bedrift, et overblik over gårdens areal, en varm velkomsthilsen til gæsterne og ikke mindst en liste over aktiviteter i løbet af dagen suppleret med klokkeslet. Her får gæsterne de vigtigste informationer. Hæng derfor banneret et sted, hvor gæsterne ikke kan undgå at se det, når de ankommer.

Banneret kan sættes op på mange måder: f.eks. på halmballer, på mur eller hegn eller med pæle. Det afgørende er som sagt, at gæsterne ser det, straks de kommer til gården.

2. Klargøring af smagsprøver og evt. salg af mad og drikke

Ideen bag Øko-dag er at de besøgende skal opleve økologi på egen krop – og derfor skal de naturligvis smage bl.a. økologiske mælk. Derfor har I fået en række smagsprøver leveret af jeres mejeri i ugen op til Øko-dag. De skal gøres klar, så de er friske og kølige, til gæsterne kommer. Desuden skal køleren stilles ud et centralt sted som for eksempel på gårdspladsen.

Hvis I vil sælge mad og drikke, skal dette også gøres klar på dagen.

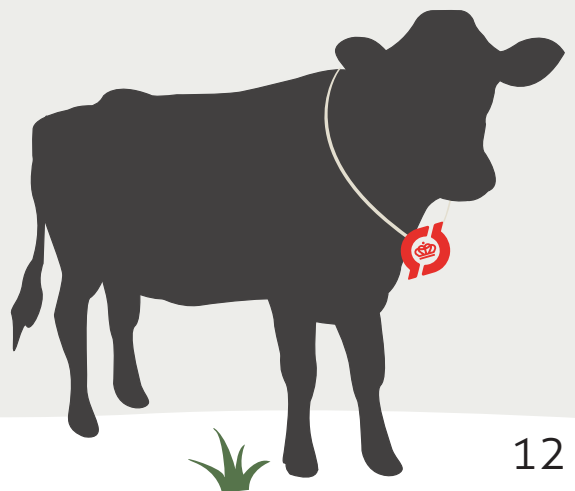
3. Øko-skilte til køerne

I jeres værtsmappe har I fået 10 skilte i snor med det røde økologiske Ø. De skilte er ikke til at hænge op, men derimod til at hænge om halsen på jeres køer.

Grunden til, at køerne skal have Ø-mærke om halsen er, at vi desværre oplever, at nogle besøgende glemmer, at det er økologiske køer, de besøger. Ved at hænge skiltene på køerne, understreger vi, at dagen handler om økologi.

Mange gæster tager fotos. Ved at sørge for, at Ø-mærket kommer med på deres billeder, sikrer vi, at gæsterne efterfølgende husker, at de glade køer er økologiske. Også når de skal købe mælk næste gang.

(I det hele taget, må I meget gerne gøre ordet økologi og Ø-mærket så synligt som muligt på dagen!)

4. Uddeling af **I 🍏 ØKO** -armbånd og tatoveringer

Når familierne begynder at ankomme, skal de have stofarmbånd og et klistermærke, som I har modtaget i værtspakken. Vælg mindst en person, der er ansvarlig for at dele armbåndene og klistermærkerne ud til børnene, der hvor de fleste gæster ankommer. Det er svært at beregne antallet af armbånd og klistermærker, men vi har forsøgt at beregne 1 sæt til hver.

Vi har valgt at få lavet stofarmbånd med print i stil med dem, der bruges til f.eks. Roskilde og Skanderborg Festival. En smart ting ved armbåndene er, at børn ofte beholder dem på i flere uger. Deres venner vil bemærke dem, og spørge til dem. På den måde spredes budskabet om økologi.

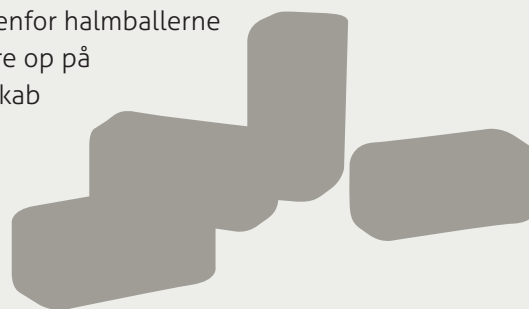
5. Traktor-fremvisning/prøvning

Kør en traktor frem om morgenen på Øko-dag, så de besøgende kan prøve at sidde i den. Mange af de familier, som besøger Øko-dag, kommer fra byen. Mange har besøgt en gård et par gange i løbet af deres liv. Derfor er det en sjov oplevelse for dem, at få lov til at sidde i en traktor og måske få taget et foto. I kan også sætte et Ø-mærke op i førerhuset, hvor de fleste billeder vil blive taget.

6. Et halmhop

Et halmhop eller en halm-hoppeborg er en enkel, men god aktivitet til de mange børn, som gæster Øko-dag. Det kræver "blot", at I slæber og stabler en række halmballer ovenpå hinanden i forskellig højde. Nedenfor halmballerne lægger I rigeligt med løst halm, så børnene kan klatre op på siderne og hoppe ned i det løse halm – til stor morskab både for dem, men også de voksne, der ser på og tager billeder.

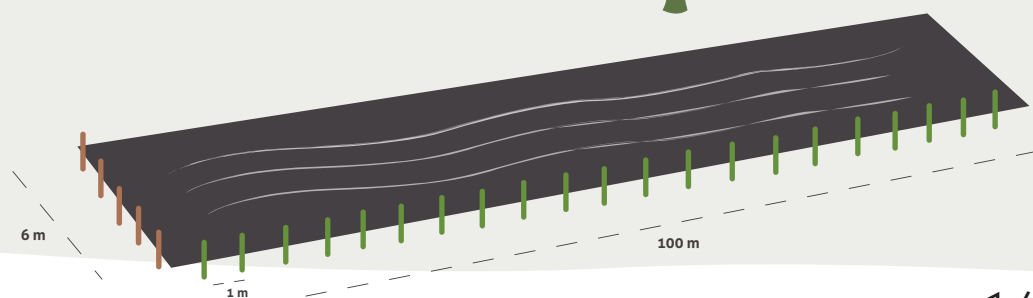
7. Rundvisning på gården/fremvisning af stald

Vores gæster kommer selvfølgelig først og fremmest for at se køerne blive sluppet ud. Men mange af dem vil også gerne vise deres børn en rigtig gård, sådan som de kender den fra deres legetøj derhjemme. Derfor vil Økologisk Landsforening gerne opfordre jer til at lave en rundvisning på gården.

Undervejs kan I for eksempel fortælle jeres gæster om Øko-dags budskaber. Mange danskere ved ikke, hvad, der er forskel på en konventionel og økologisk kostald. I kan også fortælle jeres personlige økologiske historie: hvorfor I i sin tid valgte at omlægge jeres bedrift til økologi.

8. Såning af naturstriber

Naturstriberne er en aktivitet, der kan foregå efter at køerne er sluppet ud. Såningen starter f.eks. klokken 12.30 og slutter klokken 13.30. Her skal en person stå for at udlever frøposer til gæsterne. Den ansvarlige skal desuden være tilstede under hele aktiviteten, sådan at gæsterne og deres børn kan få forklaret, hvorfor naturstriberne er gode for naturen. Samtidig kan de få at vide hvilke blomster, de er i gang med at så.

Til vi ses igen ...

De danske, økologiske mejerier og Økologisk Landsforening håber, at værtsmappen har givet jer ideer til, hvordan I kan få en dejlig Øko-dag og løse nogle af de mange opgaver, dagen kræver.

Da der stadig er et stykke tid til den 17. april, kan der i løbet af de næste måneder ske tilføjelser til det materiale, som I har i værtsmappen. Økologisk Landsforening vil i så fald sende nye ark, som I kan sætte ind i værtsmappen, og på den måde holde al information samlet.

Indtil da kan I klippe kalenderen ud af værtsmappe, sætte den op på køleskabet og stille og roligt begynde at glæde jer til Øko-dag og forårets komme. Har du spørgsmål eller ideer, som dine medværter skal have, er du meget velkommen til at kontakte Louise Karlsen og Signe Trier Simonsen hos Økologisk Landsforening på telefonnummeret: 87 32 27 00.

Rigtigt god Øko-dag!

